

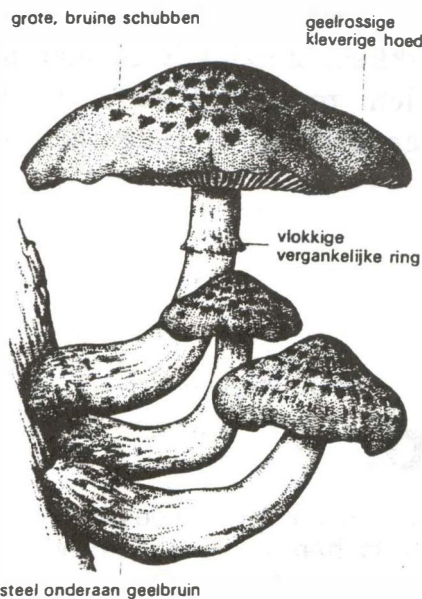
Terugblik op een goed paddestoelen- seizoen.

Kees Verweij

In het laatste gedeelte van deze zomer en de herfst waren de temperaturen over het algemeen aan de behoorlijk hoge kant en verder was het behoorlijk vochtig. Voor paddestoelen zijn dit uitstekende levensvoorwaarden. Het is daarom dan ook niet verwonderlijk, dat ze in ruime mate te bewonderen waren.

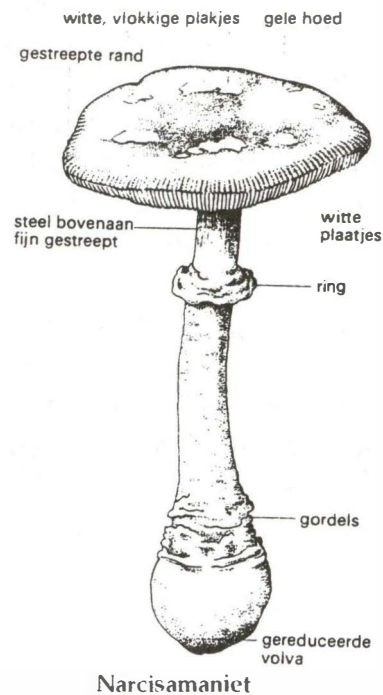
Reeds in augustus waren al diverse vertegenwoordigers van de bekende families als de boleten, de amanieten en de russula's te zien. Het zijn alle vrij opvallende paddestoelen, zowel qua kleur en grootte. Daarnaast waren er nog veel andere soorten, die misschien niet zo opvallen, maar toch zeker de aandacht verdienen, zoals bijvoorbeeld de verschillende mycene- en collybia-soorten.

Zeer vele heb ik er weer op het landgoed Leeuwenhorst gezien, zowel ten westen als ten oosten van de Gooweg. Ik blijf dit landgoed een uniek gebied vinden, dat zich qua paddestoelenrijkdom kan meten met de beste gebieden in Europa.

Goudvlies bundelzwam

Bovendien ligt het zo lekker dicht bij huis. Wanneer je veel bijzondere vogels wilt zien, moet je soms honderden, ja duizenden, kilometers reizen. Wat paddestoelen betreft heb je hier de mooiste Europese soorten onder handbereik. We beseffen nauwelijks hoe belangrijk onze omgeving is. Zelfs in verschillende buitenlandse handboeken wordt naar onze streken verwezen. Denk bijvoorbeeld maar aan de Gesteelde Stuifbal en

Narcisamaniet

de verschillende soorten aardsterren. Ook de Groene Knolamaniet, de meest dodelijke paddestoel die de natuur ooit ter wereld heeft gebracht, heeft het in onze binnenduïnbossen prima naar zijn zin.

Ik sprak al even over het landgoed Leeuwenhorst, waar bijvoorbeeld al het grootste deel van de familie der Amanieten voorkomt. Naast de Vliegenschwam heb ik er ook de Parelamaniet, de Grauwe Amaniet, de Panteramaniet, de Groene Knolamaniet, de Slanke Amaniet, de Gele Knolamaniet en de Witte Knolamaniet gevonden. Eind november trof ik er zelfs de prachtige Narcisamaniet aan, die wat lijkt op de Rode Vliegenschwam, maar daarentegen een hel gele hoed heeft. Zelfs enkele heel ervaren paddestoelenkenners, die ook van deze waarneming getuige waren, hadden hem hoogstens één à twee keer in hun leven gezien. Misschien vind ik er ook eens de Portieramaniet, die ik eind september in Zuid-Zweden heb gevonden. Rond deze tijd ging ik eigenlijk voor de vogeltrek naar Falsterbo. De vogeltrek was overweldigend (honderden en nog eens honderden Buizerden, Wespddieven, Ruigpootbuizerden, Rode Wouwen, Sperwers enz.). Op momenten waarop het even stil was, konden we ons hart ophalen aan de vele soorten paddestoelen die daar stonden, onder andere op het beroemde 'heitje'. Er zaten honderden vogelaars, maar er was er nauwelijks een die geïnteresseerd was in of kennis had van paddestoelen. Bij zo'n gelegenheid is het juist leuk het een en ander te combineren. Vogelaars zijn soms toch een apart soort mensen.

Het zou in dit verband te ver voeren al de bijzondere vondsten te vermelden, maar enkele wil ik u niet onthouden. Een leuke soort vond ik in de Kostgangersboleet, een paddestoel die parasiteert op een andere paddestoel, namelijk de Aardappelbovist. Dankzij een tip van iemand ontdekte ik de Biefstukzwam aan de voet van een Eik. Grappig was ook het Wit Oorzwammetje, dat groeide op een oude brandnetelstengel van het vorig jaar. De Elzenweerschijnzwam zag ik nog begin september op een Abeel als glanzende lichtgrijze kluiten met een fluwele donkerrode bovenkant.

Andere leuke gebieden om paddestoelen te vinden zijn de Dennen nabij de Wassenaarse Slag, het landgoed Keukenhof te Lisse, de Amsterdamse Waterleidingduinen en het aangrenzende bos van het Huis te Vogelenzang. Vooral dit laatste gebied is beroemd om zijn grote variatie aan Houtzwammen. Dit geldt overigens ook voor het landgoed Elswout te Overveen, waar bijvoor-

beeld de Beuken soms bezaait zijn met reusachtige Tonderzwammen.

Op het landgoed Huis te Vogelenzang vond ik deze herfst een tweetal reuzen onder de paddestoelen, namelijk de Reuzenzwam onder een grote Beuk en de Reuzenbovist op een aangrenzend weiland. Beide exemplaren hadden een doorsnede van ruim 70 centimeter. Bij de ingang van de Amsterdamse Waterleidingduinen ter hoogte van het Pannenland, zag ik op ooghoogte een groep Goudgele Bundelzwammen uit een Beuk komen. Een fantastisch gezicht, dat ik tevens op dia wist vast te leggen.

Wat ik hier vertel is slechts een greep uit de overvloedige oogst aan paddestoelen in het afgelopen kwartaal. Elk tochtje was voor mij een ware ontdekkingstocht, want steeds ontdekte ik voor mij onbekende soorten. Je raakt er nooit op uitgekend.

Vogelweekend op Schiermonnikoog

Koene Vegter

Vrouwtje blauw, nee toch mannetje bruin, ik zie geen witte stuit. Kenners weten nu dat we temidden van expert vogelaars op de Wadden zijn, om gewapend met precisieapparatuur als een 10x42 verrekijker of telescoop het verschil vast te stellen tussen de bruine en de blauwe kiekendief. Al enige jaren ben ik lid van de Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk en gregtig lezer van het kwartaalblad de Strandloper, vooral de rubriek waarnemingen. Sinds 1990 houd ik de mijne ook in een schriftje bij met een totaalstand van nu bijna 500 vogels.

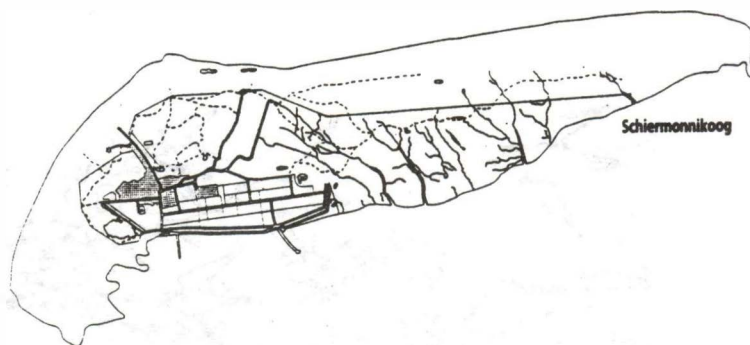
Na een tijdje blijf je echter wat in dezelfde vogels steken. Je hebt wel hulp van de fraaie Peterson of de nog mooiere Jonsson, maar eigenlijk is een echte gids nodig die mondelinge toelichting kan geven. Zo 1 tot 2 keer per jaar doe ik daarom mee aan een vroege vogelexcursie in de Waterleidingduinen.

Ik determineer vooral op vorm en kleur, de ervaren gids ook veel op louter geluid. Zo werd mij een sprinkhaanrietzanger aangeduid, waar ik zelf nooit opgekomen was, terwijl hij toch een onmiskenbaar geluid heeft.

Een verdere uitbreiding leek mij de jaarlijkse weekendexcursie naar de Wadden, vooral ook omdat dit jaar Schiermonnikoog het doel was, waar ik in 1972 eens de kerst doorbracht.

Donker, grijs, strand, kleine huisjes, jagers bij van der Werff zijn beelden die nog boven komen. Er komt geen enkele vogel in voor.

Hoe anders is dat nu. Vrijdagmiddag op weg naar de boot bij Lauwersoog zien we al de eerste

vogels: aalscholvers, kuifeenden, twee bruine kiekendieven. Op de Waddenzee: meeuwen, visdiefjes en bij Schiermonnikoog honderden wulpen, een prachtige vogel met weemoedig gezang wu-ie wu-ie.

We zijn gehuisvest in kampeerboerderij de Kooiplaats midden in het groen tegen het duin aan, een half uur lopen van dorp en strand, 15 minuten van het wad. De circa 50 deelnemers worden groepsgewijs verdeeld over de diverse ruimtes: paren, dames en vrijgezellen. Vanuit deze laatste groep beland ik met een man of 12 in een ruimte met een zestal stapelbedden, ook nog voorzien van douche, wastafel en wc. Volgens iedereen in vergelijking met vorige jaren buitengewoon riant, maar als liefhebber van een eigen kamer is het wel even wennen.